

W 2023 R. **PPK W 2023 R.** PPK W 2023 R.
CZYM WARTO? **CO TO JEST I CZY WARTO?** CO TO JEST I CZY WARTO?

SPIS TREŚCI: SPIS TREŚCI: SPIS TREŚCI: SPIS TREŚCI: S

0. Wstęp

- Cel e-booka,
- słowo o PPK,
- eksperci Phinance.

1. Czym są PPK?

- Historia,
- definicja,
- statystyki PPK.

2. Jak funkcjonują Pracownicze Plany Kapitałowe?

- Mechanika działania,
- kluczowe założenia (autozapis, wypis, kto może partycypować),
- Fundusze Zdefiniowanej Daty,
- PPK w praktyce

3. Szczególne przypadki

- Dziedziczenie w PPK,
- wkład własny do kredytu hipotecznego,
- wypłata w razie choroby.

4. Fakty i mity

- Ingerencja rządu,
- niezależność względem podstawowej składki ZUS,
- podobieństwo do OFE.

5. Zakończenie

6. Źródła

PPK WSTĘP WSTĘP WSTĘP WSTĘP WSTĘP WSTĘP

W DNA marki Phinance wpisana jest edukacja w zakresie ekonomii. Od ponad dwudziestu lat dzielimy się doświadczeniem zarówno z Klientami indywidualnymi, jak i firmowymi. Przeprowadzamy przez procesy inwestycyjne, kredytowe, majątkowe oraz ubezpieczeniowe, pozostając otwartymi na wszelkie pytania i wątpliwości.

Wyłapujemy tematy, które budzą zainteresowanie. Jednym z nich, z racji na tegoroczne odnowienie, są Pracownicze Plany Kapitałowe.

PPK to program oszczędnościowy, zasilany przez pracowników, pracodawców, jak i państwo. Zakłada dobrowolne uczestnictwo, wspierając w długoterminowym oszczędzaniu na każdym etapie kariery.

Tego typu rozwiązania od lat święcą triumf w wysokorozwiniętych krajach demokratycznych. Mimo to Polacy wciąż podchodzą do nich nieufnie. Realizowany w RPP program od samego początku – tj. od 2019 roku – do dziś budzi kontrowersje. Czy słusznie? Na czym dokładnie polegają PPK? Czy warto z nich zrezygnować przy okazji autozapisu w 2023 roku?

Po zapoznaniu się z mitami, wątpliwościami i niejasnościami, krążącymi wokół Pracowniczych Planów Kapitałowych, postanowiliśmy wyjść im naprzeciw.

Celem niniejszego e-booka – kompendium wiedzy o PPK – jest dostarczenie wiedzy tym, którzy poszukują jej rzetelnego źródła. Nie są pewni zasad funkcjonowania planów, za to chcą zderzyć swoje wyobrażenia z faktami, statystykami i opiniami ekspertów.

Pomysłodawcą i współtwórcą „PPK w 2023 r. – co to jest i czy warto?” jest Łukasz Maliszewski. Z Phinance związany jest od blisko 20 lat. Od początku konsekwentnie realizuje swoją misję – wspiera Klientów w pozyskiwaniu wiedzy, podejmowaniu decyzji i dążeniu do niezależności finansowej.

PPK to rozwiązanie, którego naprawdę ciężko znaleźć słabe strony. Moje doświadczenie z wdrażania programu w blisko 100 firmach, spotkań z zarządami, jak i pracownikami pokazują, że nieufność do rozwiązań proponowanych przez Państwo jest ogromna.

W tym e-booku rozprawimy się z mitami krążącymi wokół PPK. Udowodnimy, że z uczestnictwa, przy okazji autozapisu w 2023 roku, nie warto zrezygnować.

Łukasz Maliszewski,

Certyfikowany Doradca Finansowy EFPA
Kierownik Regionalny,
MBI Departament Produktów Inwestycyjnych.

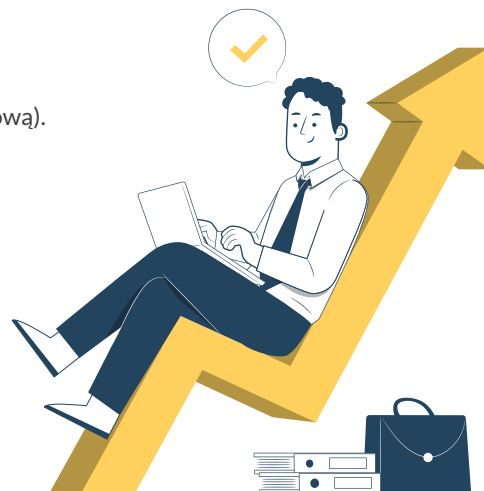
CZYM SĄ PPK? CZYM SĄ PPK? CZYM SĄ PPK? CZYM SĄ PPK?

Pracownicze Plany Kapitałowe (PPK)

to polski program idący śladem wysokorozwiniętych, demokratycznych państw wolnorynkowych. Zakłada automatyczny i cykliczny przelew środków na indywidualne konto każdego pracownika (prowadzone i zarządzane przez uprawnioną do tego instytucję finansową).

Wyróżnikiem programu na tle innych jest różnicowanie źródeł wpływów.

Automatyzacja z maksymalizacją korzyści. To, zdaniem pomysłodawców, kluczowa idea PPK.

Celem powstania Planów jest zachęcenie Polaków do oszczędzania pieniędzy na emeryturę. Statystyki wskazują, że niewielu z nas myśli o przyszłości w kontekście finansowym. To dlatego najwięcej korzyści płynących z PPK przewidziane jest dla tych, którzy wypłacą uzbierane środki po 60 roku życia.

W ciągu 18 pierwszych miesięcy funkcjonowania PPK liczba uczestników przekroczyła dwukrotnie liczbę osób partycypujących we wszystkich dotychczasowych programach emerytalnych (IKE, PPE, IKZE) od 2004 roku.

Dla kogo to dobre rozwiązanie?

PPK są korzystnym rozwiązaniem dla każdego. By się o tym przekonać, trzeba je dobrze zrozumieć. Podczas rozmów z Klientami często okazywało się, iż muszę wielokrotnie tłumaczyć kwestie związane z działaniem programu. Po to, by zyskali świadomość pełni swoich praw, możliwości, ale i obowiązków.

dodaje Łukasz Maliszewski.

JAK POWSTAŁO PPK?

Historia systemu emerytalnego

Do 1998 r. w Polsce funkcjonował repartycyjny system emerytalny o zdefiniowanym świadczeniu. W takich realiach wysokość emerytury zależała od wysokości zarobków z wybranych lat pracy i okresu podlegania ubezpieczeniu.

Reformę systemu emerytalnego przeprowadzono w 1999 r., gdy utworzono dwa publiczne i obowiązkowe filary. Pierwszy (większy, stanowiący ponad 3/5), repartycyjny i drugi (mniejszy), kapitałowy.

Wbrew powszechnym opiniom kluczową zmianą nie było wprowadzenie OFE (Otwartych Funduszy Emerytalnych), a zastąpienie systemu o zdefiniowanym świadczeniu tym o zdefiniowanej składce.

Od tamtej pory możliwe było uzależnienie wielkości przyszłej emerytury od wysokości wszystkich wpłaconych składek oraz oczekiwanego trwania życia*.

*Zgodnie ze średnim trwaniem życia kobiet i mężczyzn ogłaszanych przez Główny Urząd Statystyczny.

Schyłek OFE

Reforma OFE przeprowadzona w 2014 roku polegała na pozbawieniu możliwości inwestowania przez OFE w obligacje Skarbu Państwa, przy jednoczesnym przekazaniu do ZUS 51,5 proc. posiadanych wcześniej aktywów członków funduszy.

Po reformie z wcześniejszych 16,6 mln uczestników na dalsze oskładkowanie zdecydował się tylko co szósty uczestnik.

Tak uzależniony od Państwa system emerytalny przy starzejącym się społeczeństwie wymagał interwencji i wprowadzenia nowego, kapitałowego elementu rynkowego.

Początek PPK

Ustawa o Pracowniczych Planach Kapitałowych weszła w życie 1 stycznia 2019 r. Jak już wspominaliśmy, wprowadza dobrowolny i powszechny system długoterminowego oszczędzania emerytalnego. Co jeszcze warto wiedzieć?

STATYSTYKI STATYSTYKI STATYSTYKI STATYSTYKI

Partycypacja i aktywa

20 000 osób w grudniu 2022 r.

W grudniu 2022 r. do Pracowniczych Planów Kapitałowych przystąpiło kolejne 20 tys. nowych osób. W sumie w programie uczestniczy już 2,52 mln pracowników (partycypacja 34,6%).

459 mln zł aktywów netto miesiąc do miesiąca

W grudniu 2022 r. w porównaniu do poprzedniego miesiąca wartość aktywów netto funduszy zdefiniowanej daty zwiększyła się o 459 mln zł, osiągając 11,96 mld zł. Liczba firm, których pracownicy uczestniczą w PPK, przekroczyła 299 tys.

52,2% partycypantów w największych firmach

Najchętniej do PPK przystępują pracownicy największych firm, zatrudniających 250 pracowników i więcej. Tam partycypacja wynosi 52,2%, gdy w innych przedsiębiorstwach oscyluje wokół 25%.

Od 89 do 99% zysku dla uczestnika PPK

Jak wylicza PFR (Polski Fundusz Rozwoju), na rachunku uczestnika PPK zarabiającego 5 300 zł brutto, oszczędzającego w PPK od grudnia 2019 r., w zależności od grupy FZD (Funduszy Zdefiniowanej Daty) znajduje się średnio od 3 474 zł do 3 895 zł więcej, niż sam wpłacił do PPK. Oznacza to od 89% do 99% zysku.

1,3 mln zł podstawowych wpłat w PPK

Tyle środków finansowanych przez uczestników PPK zgromadzono w III kwartale 2022 r.

JAK FUNKCJONUJĄ JAK FUNKCJONUJĄ JAK FUNKCJONUJĄ JAK FUNKCJONUJĄ PRACOWNICZE PLANY KAPITAŁOWE? PRAO

Źródła środków

Środki na indywidualne konto PPK przekazywane są przez:

- **właściciela funduszu – pracownika,**

Domyślny procent miesięcznego wynagrodzenia brutto, przekazywany na konto ze strony pracownika wynosi 2%*. Możemy zobowiązać się też do dodatkowej, comiesięcznej wpłaty – 0,5%, 1%, 1,5% oraz 2%, w zależności od możliwości lub strategii.

*Kiedy suma dochodów ze wszystkich źródeł nie przekracza 120% minimalnego wynagrodzenia brutto (w 2023 roku to 4188 zł) możemy obniżyć do 0,5%.

- **pracodawcę,**

Domyślny procent miesięcznego wynagrodzenia brutto, przekazywany na konto ze strony pracodawcy wynosi 1,5%. Może on zobowiązać się też do dodatkowej, comiesięcznej wpłaty – 0,5%, 1%, 1,5, 2% oraz 2,5%, w zależności od możliwości lub strategii.

- **Skarb Państwa.**

Skarb Państwa przekazuje na nasze konto wpłatę powitalną w wysokości 250 zł, a raz na dwanaście miesięcy wpłatę roczną w wysokości 240 zł.

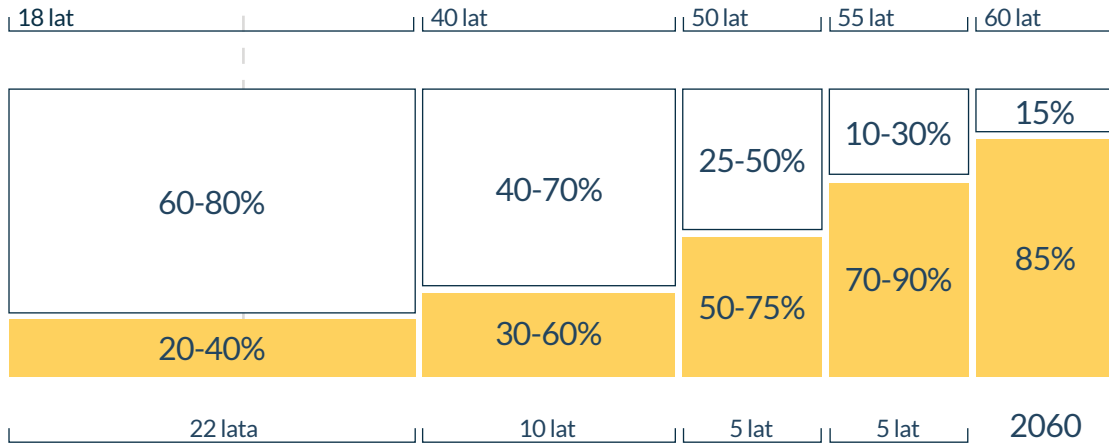
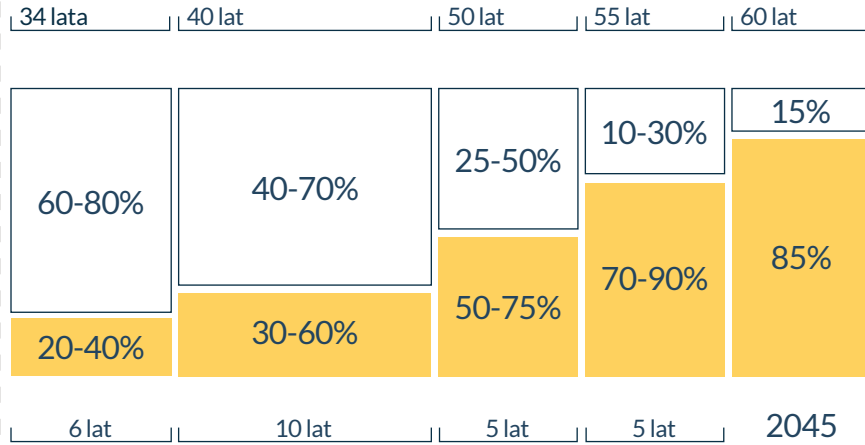
Fundusz Zdefiniowanej Daty

Fundusz zdefiniowanej daty (FZD) to **rodzaj funduszu, w ramach którego inwestowane są środki gromadzone w Pracowniczych Planach Kapitałowych**. Koncepcja FZD zakłada postępowanie zgodne ze ścieżką alokacji, zmieniającą się z wiekiem inwestora.

Zdefiniowana data FZD to rok, w którym 60 r.ż. osiągną osoby urodzone w roku będącym środkiem przedziału, dla którego dedykowany jest fundusz. Każdy pracownik, rozpoczynający przygodę z PPK, zostaje automatycznie przypisany do konkretnego FZD.

Uczestnik może zmienić Fundusz Zdefiniowanej Daty, w którym oszczędza i wpłacać środki do innego, niż ten dedykowany mu z racji wieku (o wyższym lub niższym ryzyku inwestycyjnym).

Podmioty zarządzające instytucją finansową lokują środki zgromadzone w PPK zgodnie z interesem uczestnika, dążąc do **osiągnięcia bezpieczeństwa i efektywności** dokonywanych lokat oraz przestrzegania **zasad ograniczania ryzyka inwestycyjnego**.

? KTO MOŻE DOŁĄCZYĆ DO PPK? KTO MOŻE

Do programu dołączają osoby zatrudnione w oparciu o umowę o pracę, zlecenia, agencyjną lub inną o świadczenie usług.

Partycypantem PPK zostanie każda osoba fizyczna między 18 a 70 r.ż.
Warunkiem jest obowiązkowe ubezpieczenie emerytalne i rentowe, a wyjątkiem, gdy zleceniobiorca podlega jedynie dobrowolnemu ubezpieczeniu.

Osoby między 55 a 70 r.ż. przystępują do programu na własne żądanie.

Zobacz też art. 2 ust. 1 pkt 18 d ustawy o PPK.

K ZAPISY DO PPK ZAPISY DO PPK ZAPISY DO

Zapis pracownika do Pracowniczych Planów Kapitałowych leży po stronie podmiotu zatrudniającego - z perspektywy pracownika nie wymaga dokonania żadnej czynności. Zapis odnawiany jest automatycznie co 4 lata od wypisu, począwszy od 2023 r., o czym pracodawca powinien poinformować najpóźniej do ostatniego dnia lutego danego roku.

Uczestnik przystępujący do PPK nie musi wypełniać dodatkowej dokumentacji.

Zobacz też art. 23 ust. 5 ustawy o PPK.

W REZYGNACJA I WYPŁATA ŚRODKÓW REZYGNACJA

Uczestnik może zrezygnować z dokonywania wpłat w dowolnym momencie. Wymaga to wypełnienia odpowiedniej dokumentacji i przekazania jej pracodawcy. Może też wypłacić zgromadzone środki - nawet przed ukończeniem 60 r.ż. W tej sytuacji należy wziąć pod uwagę, iż:

- pracownik straci sumę wszystkich wpłat pochodzących ze Skarbu Państwa,
- 30% środków wpłaconych przez pracodawcę zostanie przekazane do ZUS w formie składki na ubezpieczenie emerytalne,
- gdy zgromadzone pieniądze wypracowały zysk, zapłacimy podatek Belki od kwoty przychodu kapitałowego w wysokości 19%.

Zobacz też art. 23 ust. 2 ustawy o PPK.

PPK W PRAKTYCE PPK W PRAKTYCE PPK W

1.

Po 10 latach oszczędzania (między 30 r.ż. a 40 r.ż.) kwoty stanowiącej 2% minimalnego wynagrodzenia brutto (stan ze stycznia 2023 r.) **bez PPK***:

Suma do wypłaty:

9 514 zł

W tym:

**wpłaty pracownika:
9 514 zł**

2.

Po 10 latach oszczędzania (między 30 r.ż. a 40 r.ż.) kwoty stanowiącej 2% minimalnego wynagrodzenia brutto (stan ze stycznia 2023 r.) **z PPK***:

Suma do wypłaty**:

22 801 zł

W tym:

**wpłaty pracownika:
9 514 zł,**

**wpłaty pracodawcy:
7 136 zł,**

**wypracowany zysk:
3 501 zł.**

*Z dodatkowym założeniem wzrostu tegoż wynagrodzenia o 2 pkt. proc w skali roku.

**Po zwrocie i pomniejszeniu o podatek od zysków kapitałowych oraz koszty zarządzania.

Dzięki spełnieniu ustawowych wymogów pomnożymy sumę, którą bez PPK odłożylibyśmy „do skarpety”.

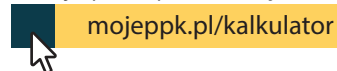
R KALKULATOR KALKULATOR KALKULATOR

Na oficjalnej stronie PPK znajdziemy funkcjonalne narzędzie, dzięki któremu, na podstawie uzupełnionych danych, obliczymy wartość oszczędności w perspektywie długoterminowej.

Kalkulator PPK uwzględnia:

- obliczenia w oparciu o miesięczne przychody brutto,
- warunek, czy **pracownik odłoży** dodatkowy procent, czy domyślny,
- warunek, czy **pracodawca odłoży** dodatkowy procent, czy domyślny,
- podsumowanie, ile i w ilu ratach będziemy można wypłacić fundusze po 60 r.ż.

Kliknij, by skorzystać z narzędzia:

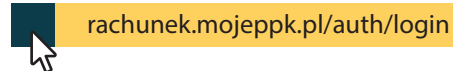
 mojeppk.pl/kalkulator

K STAN KONTA PPK STAN KONTA PPK STAN K

Wygodą i potwierdzeniem transparentności PPK jest możliwość zalogowania się do konta i sprawdzenia stanu oszczędności wypracowanych na dany dzień.

Wystarczy skorzystać z profilu zaufanego lub stworzyć konto w serwisie, aby zyskać dostęp do szczegółowych informacji o wszystkich rachunkach PPK.

Kliknij, by skorzystać z narzędzia:

 rachunek.mojeppk.pl/auth/login

PPK - SZCZEGÓLNE PRZYPADKI PPK - SZCZ

Dziedziczenie

Oszczędności gromadzone w PPK są własnością prywatną. Oznacza to, że podlegają dziedziczeniu, dlatego uczestnik programu może wskazać dowolne osoby fizyczne, które otrzymają środki po jego śmierci.

Tego typu oświadczenie należy złożyć w formie pisemnej i przekazać instytucji finansowej, która prowadzi rachunek PPK.

Warto zaznaczyć, że dziedziczy się całość zgromadzonych w PPK oszczędności - bez uszczupień.

Wkład własny do kredytu hipotecznego

Uczestnictwo w PPK daje możliwość skorzystania ze zgromadzonych środków na wkład własny przy kredycie hipotecznym. Z tego rozwiązania mogą skorzystać wyłącznie osoby, które nie ukończyły 45 lat.

Środki można przeznaczyć na wkład własny przy kredycie hipotecznym na budowę lub przebudowę budynku mieszkalnego, zakup domu, mieszkania lub gruntu, nabycie udziału we współwłasności domu, mieszkania lub gruntu.

Pieniądze, pobrane na wkład własny, trzeba zwrócić na swój rachunek PPK – można to potraktować jak nieoprocentowaną pożyczkę. Mamy na to maksymalnie 15 lat od wypłaty oszczędności, przy czym zacząć zwracać pieniądze powinniśmy nie później, niż 5 lat od pobrania środków.

Choroby bliskich

Wypłata przed 60 rokiem życia bez potrąceń (do 25% środków) jest możliwa w przypadku choroby uczestnika PPK, jego małżonka/i lub niepełnoletniego dziecka.

W przypadku dorosłego poważnym zachorowaniem jest zdiagnozowanie jednej z następujących jednostek: amputacja kończyny, bakteryjne zapalenie mózgu lub opon mózgowo-rdzeniowych, wirusowe zapalenie mózgu, choroba Alzheimera, choroba Leśniowskiego-Crohna, choroba neuronu ruchowego (stwardnienie zanikowe boczne), choroba Parkinsona, dystrofia mięśniowa, gruźlica, niewydolność nerek, stwardnienie rozsiane, choroba wywołana przez ludzki wirus upośledzenia odporności (HIV), kardiomiopatia, nowotwór złośliwy, toczeń trzewny układowy, udar mózgu, utrata mowy, słuchu lub wzroku, wrzodziejące zapalenie jelita grubego lub zawał serca.

Jeśli chodzi o dziecko są to: poliomyelitis (choroba Heinego-Medina), zapalenie opon mózgowych, zapalenie mózgu, anemia aplastyczna, przewlekłe aktywne zapalenie wątroby, padaczka, gorączka reumatyczna, nabyta przewlekła choroba serca, porażenie (paraliż), utrata wzroku, głuchota (utrata słuchu), potransfuzyjne zakażenie wirusem HIV, schyłkowa niewydolność nerek, tężec, cukrzyca, guz mózgu, przeszczepienie narządów, zabieg rekonstrukcyjny zastawek, zabieg rekonstrukcyjny aorty lub nowotwór złośliwy.

FAKTY I MITY O PPK

mit Ingerencja rządu/nacjonalizacja/złudna prywatność

Zgodnie z art 3., pkt 2 ustawy o PPK, środki gromadzone w PPK stanowią prywatną własność uczestnika.

Z zastrzeżeniem art. 105, który mówi o zwrocie środków na wniosek uczestnika i potrąceniach z tego tytułu.

fakt Możliwość bezpłatnej wypłaty na wkład własny kredytu

Uczestnictwo w PPK daje możliwość skorzystania ze zgromadzonych środków – bez żadnych konsekwencji – na wkład własny przy kredycie hipotecznym. Pobrane w tym celu pieniądze należy zwrócić na rachunek PPK, traktując transakcję jak nieoprocentowaną pożyczkę.

Z tego rozwiązania mogą skorzystać wyłącznie osoby, które nie ukończyły 45 r.ż.

fakt Niezależność względem podstawowej składki ZUS

PPK można uznać za element III FILARA polskiego systemu emerytalnego. Współfinansowany jest z wpłat zarówno Pracownika, Pracodawcy, jak i Państwa. Za to składki przekazywane na ZUS stanowią I FILAR obowiązującego w Polsce systemu emerytalnego.

mit Podobieństwo do OFE

Ciężko znaleźć jakiegokolwiek podobieństwa między PPK a OFE. Oba programy różni źródło pochodzenia składek, sposób zarządzania środkami oraz wpływ na ich alokację.

Kluczowym aspektem różniącym oba te rozwiązania jest dostęp do środków gromadzonych na PPK podczas całego okresu uczestnictwa w programie. W przypadku OFE takich możliwości nie było.

mit Mniejsze zarobki

Udział w PPK to wzrost wynagrodzenia brutto o minimum 1,5%. Choć tyle wynosi podstawowa składka na PPK, pochodząca od pracodawcy, w wielu firmach występują również składki dodatkowe. Łączna dopłata może wynieść do nawet 4% wynagrodzenia brutto.

fakt Mniejsze wpływy wynagrodzenia na konto

Wynagrodzenie, które wpłynie na konto bankowe będzie mniejsze o składkę, którą zdecyduje się wpłacać pracownik (min. 2%) oraz zaliczkę na poczet podatku dochodowego od składki wpłacanej przez pracodawcę.

IE ZAKOŃCZENIE ZAKOŃCZENIE ZAKOŃCZENIE

Misją firmy Phinance od lat jest edukacja finansowa Klientów w każdej grupie wiekowej. Mamy nadzieję, że zgromadzone i zweryfikowane przez nas informacje okażą się dla Państwa pomocne – nie tylko w podjęciu decyzji o uczestnictwie w Pracowniczych Planach Kapitałowych, ale też w poszerzeniu świadomości o filarach funduszy emerytalnych w Polsce.

Wierzymy, że kto pyta, nie błądzi, dlatego pozostajemy otwarci na wszelkie pytania, wątpliwości czy sugestie.

Doradcy Phinance z przyjemnością i zaangażowaniem przeprowadzą z Państwem wstępną rozmowę, by na jej podstawie określić cele oraz ustalić plan efektywnego zarządzania finansami.

Dziękujemy za zaufanie!

Zapraszamy do kontaktu.

Zespół Phinance

A ŹRÓDŁA ŹRÓDŁA ŹRÓDŁA ŹRÓDŁA ŹRÓDŁA

Informacje zawarte w e-booku oparliśmy na doświadczeniu Doradców Finansowych Phinance, Dzienniku Ustaw oraz danych pochodzących ze zweryfikowanych stron internetowych – w tym witryn rządowych.

Zachęcamy do zapoznania się z:

1. <https://www.mojepk.pl>
2. <https://www.mojepk.pl/kalkulator>
3. <https://www.gov.pl/web/finanse/ppk-pracownicze-plany-kapitalowe>
4. <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20180002215>
5. https://www.knf.gov.pl/?articleId=80633&p_id=18
6. <https://pfr.pl/pracownicze-plany-kapitalowe>
7. <https://pfrportal.pl>
8. <https://www.institutemerytalny.pl>

